

Ἐφημερίς τῶν Κυριῶν

ΕΒΔΟΜΑ ΙΑΙΑ

ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΗ ΚΥΡΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΙ

ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Συνδρομηταὶ ἐγγράφονται εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς

Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν

καὶ παρὰ τοῖς βιβλιοπωλείοις Βίλμπεργ καὶ Ἐστίας

Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ δὲ παρ' ἅπασιν τοῖς κ.κ. ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

Σώματα πλήρη παρελθόντων ἐτῶν εὐρίσκονται παρ' ἡμῖν καὶ παρ' ἅπασιν τοῖς κ.κ. ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

Διὰ τὰ ἐνυπόγραφα ἄρθρα εὐθύνεται ἡ συντάκτις αὐτῶ

Κ^α ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Ἐκ περὶ ἡμεῖς ἡμῖν χειρὸ γράφα δημοσιεύμενα ἢ μὴ ὡς ἐπιστρέφονται. — Ἀνυπόγραφα καὶ μὴ δηλοῦντα τὴν διομνην τῆς ἀποστολῆς εἶν εἰν δεκτά. Πᾶσα οἰκονομία ἀφωρῶ εἰς τὰς κυρία γίνεται δεκτῆ

Ἀνι μεταβάλλουσαι διέδυν σιν ὀφείλουσι ν' ἐπιστέλλωσ γραμματοσημον 50 λεπτῶ πρὸς ἐκτύπωσιν νέας ταινίας.

ΣΥΝΛΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν Δρ. 5
Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν Φρ.χ. 8

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ

27-ὁδὸς Πανεπιστημίου-27

Γραφεῖον ἀνοικτὸν καθ' ἡμέραν ἀπὸ 10—12 π. μ.

Πᾶσα παρατήρησις ἐπὶ τῆς ἀποστολῆς τοῦ φύλλου γίνεται δεκτῆ μόνον ἐντὸς ὀκτώ ἡμερῶν.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ὁ Χρησμός.—Οἱ πρῶτοι βασιλεῖς τῆς Ἑλλάδος (ὑπὸ κ. Πηνελόπης Παπαηλιοπούλου).—Τὸ κομμένο χέρι (ὑπὸ δος Βιρήνης Νικολαΐδου).—Τὰ νυχτολούλουδα (ὑπὸ τὴν Γαλήνην τοῦ κ. Δροσίνη).—Ὁ Μάιος (ὑπὸ δος Μαρίας Πινέλη).—Τὸ νέον Συμβόλαιον.—Μητέρες καὶ παιδιὰ.—Φρόνιμα λόγια.—Συνταγή.—Εἰδοποιήσις.

Ο ΧΡΗΣΜΟΣ

Οἱ Βασιλεῖς καὶ οἱ ἄρχοντες τῶν παλαιῶν χρόνων διέσχισαν ὄρη καὶ θαλάσσας διὰ νὰ μεταβοῦν εἰς τὸ ἱερόν προσκύνημα καὶ ζητήσουν ἀπὸ τὸν θεὸν τοῦ φωτὸς χρησμούς τοῦ μέλλοντος. Καὶ ὑπεράνω τῆς σχιστῆς πέτρας, ὑπὸ τὸ φῶς τὸ ἀπλετον τοῦ ὠραίου οὐρανοῦ ἤκουετο ἡ φωνή, ἡ συμβουλευούσα ἐκστρατείας καὶ προμαντεύουσα νίκας. Διατὶ τάχῃ ἐσκέφθη, ὅταν εὐρέθην πρὸ τοῦ σχιστοῦ βράχου, οἱ χρησμοὶ θὰ εἰσῆγον σήμερον, ὅταν ὑπὸ τὸ χρυσοῦν φῶς τῆς ἀληθείας, τὸ ὁποῖον τόσας ρυπαρότητας καὶ τόσα ἔλκη κοινωνικὰ ἀπεκαθάρισε, ἡμπορεῖ κάθε θνητὸς, συνειθισμένος νὰ σκέπτεται, νὰ βλέπῃ τὸ μέλλον σαφέστερα καὶ καθαρώτερα ἀπὸ τὰς Πυθίας καὶ τοὺς ἐρμηνευτὰς τῶν τοῦ παρελθόντος.

Καὶ ἐπειδὴ τὸ φέγγος ἐκεῖνο τὸ χρυσοῦν, καὶ τὸ περιβάλλον μεγαλοπρεπὲς θέαμα εἶχαν ὀλίγον ἐρεθίσαι τὰ ἐγκεφαλικά μου νεῦρα καὶ εἶχαν ἐξάψει κάπως τὴν φαντασίαν μου, ἔτρεξα εἰς στιγμὴν, καὶ ἦν οἱ ἄλλοι προσκυνηταὶ μετέβαιναν εἰς τὸ Στάδιον διὰ τοὺς ἀγῶνας, νὰ εὐρεθῶ μόνη πρὸ τοῦ σχιστοῦ βράχου καὶ νὰ ἀναζητήσω ὑπὸ τὸ χρυσοῦν φῶς τοῦ ἐορτάζοντος θεοῦ, εἰς τὸ βιβλίον τοῦ μέλλοντος, τὸ πέρασ τῆς εἰρηνικῆς ἐκστρατείας, τὴν ὁποίαν καὶ ἐγὼ ἔχω ἀναλάβει.

Κανεὶς ἱερεὺς στεφανωμένος με δάφνην καὶ με χιτῶνα

μικανδρικῶς σχεδιασμένον δὲν πρῆξτετο ἐκεῖ καὶ καμμία Πυθία λυσίκομος δὲν με ἠτένισε με ὑστερικὰ βλέμματα καὶ δὲν ἐξέβαλε διὰ τῶν ἀφρίζοντων χειλῶν τῆς κραυγᾶς ἀνάρθρους καὶ λέξεις γριφώδεις καὶ ἀκαταλήπτους.

Μόνη ἐκεῖ ὡς λησμονημένη ὄνειροπόλος ἄλλων ἐποχῶν, ἠσθάνθη τὴν ἀνάγκην, χωρὶς καμμίαν ἐξωτερικὴν ἐπίδειξιν, νὰ προσευχηθῶ πρὸς τὸν ὀλόφωτον θεὸν τῆς ἀληθείας καὶ νὰ τὸν ἐρωτήσω διὰ τὸ μέλλον: Καὶ χωρὶς νὰ ἐνοήσω πως, ἐνῶ τὸ πᾶν γύρω μου ἦτο σιωπηλόν, καὶ τὸ λευκὸν φῶς ἐχύνετο εἰς κρουνοὺς καὶ εἰς χεῖμας ἀκρατήτους παντοῦ, καὶ κάτω εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἐπάνω εἰς τὰ χιονοστεφανωμένα βουνὰ καὶ γύρω εἰς τοὺς ἀγρούς τοὺς σμαραγδένιους καὶ τοὺς ἀνθοκεντημένους λόφους, τὰ χεῖλη μου ἐκινήθησαν εἰς προσευχὴν.

«Θεὲ τοῦ φωτὸς καὶ τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἀκμῆς, εἴπα: Θεὲ τῆς σοφίας καὶ τῆς ἀληθείας καὶ τῆς ἐπιστήμης, σὺ ὁ ὁποῖος ἐστραγγάλισες βρέφος ἀκόμη τὸν πολυκέφαλον Πύθωνα τῆς ὕλης, σὺ ὁ ὁποῖος ἔθεσες τὴν χρυσοῦν σου λύραν τοῦ ἄσματος εἰς χεῖρας γυναικῶς καὶ ἐκίνησες εἰς πτῆσιν πρὸς σφαίρας ὑψηλὰς γυναικεῖα πνεύματα, σὺ ὁ ὁποῖος ἀπεκάλυψες τὰ μεγάλα τῆς θείας φύσεώς σου μυστικὰ εἰς γυναικείας καρδίας καὶ ὁποῖος τὴν χάριν καὶ τὰς γοητείας τῆς ζωῆς πάλιν εἰς γυναικῶς ἐνεπιστεύθης, σὺ ὁ ὁποῖος καὶ εἰς αὐτὴν τὴν ἐξιστόρησιν τῶν ὠραίων καταρθωμάτων τοῦ παρελθόντος ἐνεπιστεύθης εἰς τὴν μνήμην καὶ τὴν φαντασίαν τῆς γυναικῶς, σὺ ὁ τῆς Καλλιόπης ἐμπνευστῆς καὶ ὁ τῶν μουσῶν καὶ χαρίτων ἀχώριστος σύντροφος. σὺ ὁ ὁποῖος ἐπὶ τόσους ἐνιαυτοὺς καὶ αἰῶνας ἐπεσκόπεῖς ἀπὸ τοῦ χρυσοῦ καὶ φωτεινοῦ θρόνου σου τὸ μέλλον τῆς ἀνθρωπότητος, ρίψε καὶ πάλιν κατὰ τὴν ὠραίαν αὐτὴν τῆς ἀναστάσεώς σου ἡμέραν ἐν βλέμμα ἀνὰ τὰ ἄδυτα καὶ

μυστηριώδη τοῦ μέλλοντος καὶ εἶπέ μου, αἱ ἐλπίδες ἡμῶν τῶν εὐφραντάτων, οἱ πόθοι ἡμῶν τῶν ὄνειροπόλων διὰ τὴν τύχην τῆς γυναικὸς θὰ πραγματοποιηθοῦν; Εἶπέ, Θεὸς τοῦ φωτός καὶ Θεὸς τῆς ἐπιστήμης, ὅπως εἰς τὸν πάλαιον καιρὸν ἀπεξηράνθησαν μετὰ τὴν θερμογόμον δύνειον τῶν φωτεινῶν ἀκτίνων σου τὰ ἔλα τῆς ὕλης καὶ διεσκαδάσθησαν τὰ σκότη τῆς ἀμαθείας καὶ τῆς βαρβαρότητος καὶ ὁ ἄνθρωπος ἐθαυματουργήσεν εἰς τὰς σφαίρας τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς τέχνης, σήμερον ὅτε ἡ θρησκεία σου ἀναζήσῃ καὶ πάλιν καὶ οἱ κόσμοι τῶν ὠραίων πραγμάτων καὶ τῶν ὠραίων ἰδεῶν ἀνεγείρονται ὀπίσω ἀπὸ τὸ χρυσὸν σου ἄρμα θὰ ἀναζήσῃ καὶ θὰ ἐνσαρκωθῇ καὶ θὰ ἀναστηθῇ μαζὺ σου ὁ κόσμος τῶν ἰδεῶν τῶν γυναικῶν, τῶν γυναικῶν, τὰς ὁποίας σύ, ὦ μεγάλε ὁ νειροπόλε καὶ μεγάλε δημιουργέ, ἐφραντάσθης καὶ ἐπλάσας ὡς ὄντα μετὰζόντα μεταξὺ θεῶν καὶ ἀνθρώπων, ὡς ὑπάρξεις, προωρισμένους νὰ σκορπίζουσιν τὴν εὐτυχίαν καὶ νὰ δημιουργοῦν τὴν χαρὰν καὶ νὰ ἀνυψοῦν καὶ ἐξευγενίζουσιν καὶ μετουσιῶνουν τὴν ἀγενῆ καὶ πρόστυχον ὕλην καὶ νὰ θέτουν εἰς συνάφειαν τὴν γῆν μετὰ τὸν οὐρανόν!

Στρέψε τὸ βλέμμα σου μικρὰν ἀπὸ τὸ παλαιὸν αὐτὸ ἐρημητήριόν σου, ὦ θεὸ ὠραῖε, καὶ Θεὸς ὑπέρλαμπρε.

Ἐδῶ, γύρω, μετὰ τὸν προσωρινὸν θάνατόν σου, ὁ Πύθων ὕψωσε καὶ πάλιν τερμασίαν κεφαλὴν καὶ αἱ παρκατάτιδες σου γυναῖκες ἐφυγαν μακρὰν τόσον, ὥστε δὲν ἔμειναν ὀπίσω τῶν παρὰ μόνον ἡ σκιά τοῦ ὠραίου σου ὄνειρου. Ἐδῶ γύρω, σου τώρα ζοῦν πολλὰ θήλας τοῦ Πύθωνος καὶ πάλιν δοῦλοι, τῆς ὕλης καὶ τῶν σκοτεινῶν ξεφραντωμάτων τῆς ἰέρειας. Αἱ ἰδικαὶ σου λάτρες σποραδικῶς καὶ μόλις ἤρχισαν νὰ ἀπαντοῦν. Δι' αὐτὸ στρέψε μακρὰν τὸ βλέμμα, ὦ θεὸ τοῦ κάλλους καὶ τοῦ πνεύματος, στρέψε τὸ βλέμμα τὸ ὑπερκόσμιον πέραν τῶν θαλασσῶν καὶ τῶν ὠκεανῶν, ἐκεῖ ὅπου τὴν θρησκείαν σου ἀνέστησαν γυναῖκες μόνον καὶ εἰς τοὺς βωμούς σου τοὺς ὀλόφωτους γυναῖκες παρκατέκονταν ἀκούραστοι καὶ ἄγρυπνοι. Καὶ εἶπέ τὸ φῶς ἐκεῖνο τῆς θρησκείας σου τὸ ἀσβεστον, τὸ φῶς τῆς ἀναστάσεως τῆς γυναικὸς θὰ λάμπῃ καὶ σκορπίσῃ καὶ ἐδῶ τὰς φωτεινὰς ἀκτίνας τοῦ ζωογόνου ἀπὸ τοῦ ἐνός ἕως τὸ ἄλλο ἄκρον ἀπὸ τοῦ Ὀλύμπου καὶ τοῦ Πίνδου ἕως τὰς κορυφὰς τοῦ Ἑλικῶνος καὶ τοῦ Παρνασσοῦ;»

Καὶ ὁ χρυσοῦς θεός, ὁ ὁποῖος διὰ μίαν στιγμὴν εἶχε κρυφθῆ, ἐφωτοβόλησε καὶ πάλιν ὑπέρλαμπρος καὶ ἀπὸ τὸν σχιστὸν βράχον, ὁ ὁποῖος ἐφάνη ὡς νὰ συνεκλονίσθη πρὸς στιγμὴν, ἀπήχησεν ἀνά τὸ ἄπειρον ὡς μία μουσικὴ ἀρμονία τονίζουσα τὸν νέον ὕμνον τῆς ἀναστάσεως τῆς γυναικὸς.

ΟΙ ΠΡΩΤΟΙ ΒΑΣΙΛΕΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἄλλ' ἐνῶ μετὰ τοσαύτης φρονήσεως ἔβαινον οἱ Βασιλεῖς, εἰς τὴν διοίκησιν τοῦ τόπου, ψυχολογοῦντες καὶ διανεμόντες ἐξίσου τὴν δικαιοσύνην, τὴν συμπάθειαν, τὸ ἔλεος, εἰς πάντα δυστυχῆ, εἰς πάντα ἀναξιοπαθοῦντα, ἐνῶ περιέστελλαν τὰς ἰδιαιτέρας δαπάνας τῶν, διὰ νὰ δύνανται ἀφθονώτερον νὰ βοηθῶσι, μὴ ἐλπίζοντες πλέον νὰ ἀποκτήσουν τένα, ἐνῶ οἰκειοθελῶς ἐκ τῆς ἐπιχορηγήσεως τῶν τοῦ ἐνός

ἐκτομυρίου διέθεταν τὰς 100 χιλιάδας ὑπὲρ τῶν ἀναγκῶν τοῦ Δημοσίου, καὶ ἄλλας 100 χιλιάδας ὑπὲρ τῶν πτωχῶν ἀποκλειστικῶς, συστηθέντος γραφείου ἐπὶ τούτῳ ἐν τοῖς Ἀνακτόροις ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Νάκου ἐκ Λεβαδείας, ἐπίσης Φαρμακείον ἀποκλειστικῶς ὑπὲρ τῶν πτωχῶν καὶ τῆς Αὐλῆς ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἐξέχοντος Φαρμακολόγου Λάνδερερ, ἐνῶ ἐλειτούργουν πλέον τὰ μετὰ τοσαύτης δυσκολίας, ἐλλείψει μέσων, γινόμενα εὐεργετικὰ ἰδρύματα, τὸ Ὀφθαλμιατρεῖον, καὶ τὸ Ἀμαλίειον Ὀρφανοτροφεῖον, πρωτοβουλία τῆς σεβαστῆς Δεσποίνης χήρας Ὑψηλάντη τὸ γένος Μουρούζη, ἐνῶ ἐφάνιντο συφιγγθέντες οἱ δεσμοὶ μεταξὺ Βασιλείας καὶ λαοῦ, μετὰ τὴν ἐθελουσίαν τοῦ Ὁθωνος κατὰ τὴν μελετηθεῖσαν ἀνάγκησιν τῆς Θεσσαλίας, ὁ ἐπίβουλος σπόρος τῆς κατὰ τοῦ Ὁθωνος δυσπιστίας, εἶχε ριφθῆ καὶ ἐρρίζωνε καὶ ὀλοκαῶς ἠῆξανε. Τὸ πῶς καὶ τὸ διατὶ μένει μυστήριον.

Πρὶν εἰσελθῶ εἰς τὴν περιγραφὴν τῶν γενομένων μετὰ τὸ 1854, ὀφείλω νὰ σημειώσω ὅτι ὁ γράψας ἐν τῇ Ἀστραπῇ ἀφηγούμενος ἐν πάσῃ λεπτομερείᾳ τὰ λυπηρὰ συμβάντα, τὰ ἐκ τῆς χολέρας, καὶ τὰς στενοχωρίας τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ λαοῦ τὰς ἐκ τῆς κατοχῆς προελθούσας εἰς τὸ 1854, μετακρίνει ἀποτόμως εἰς τὴν ἐορτὴν τῆς εικοσιπενταετηρίδος τοῦ Βασιλέως κατὰ τὸ 1858, οὐδεμίαν μνησίαν κήμων τῶν σπουδαίων γεγονότων, τῶν κατὰ τὰ ἔτη 1855—56—57 λαβόντων χώραν. Ὑποπίπτων δὲ εἰς ἀναχρονισμούς φέρει τὴν Βασιλείαν ὡς ἀντιβασιλεύουσιν τότε, καὶ διηγεῖται ἀνέκδοτον ἀστεῖον, συμβὰν μεταξὺ Γαρδικιώτη Γρίβα καὶ αὐτῆς, ἐνῶ ὁ Γαρδικιώτης δὲν ὑπῆρχε τότε, ἀποθνῆσκων κατὰ τὸ 1855. Αὐτὸ δὲ τὸ συμβὰν ἐγένετο εἰς τὴν ἀντιβασιλείαν τῆς Βασιλείας κατὰ τὸ 1851 ἤτοι ὀκτὼ ἔτη πρὸ τῆς ἐποχῆς, ἐφ' ἧς τὸ τοποθετεῖ ὁ γράψας ἐν τῇ Ἀστραπῇ.

Ἡ δευτέρη δὲ ἀντιβασιλεία τῆς Ἀμαλίας ἐγένετο μετὰ τὴν Ναυπλιακὴν ἐπανάστασιν κατὰ τὸ 1860—61. Ἡ χρονολογία εἰς τὰ ἱστορικὰ συμβεβηκότα εἶναι ἐκ τῶν ἀπαραιτήτων, διὰ νὰ μὴ ἐπέλθῃ εἰς τὸν νοῦν τοῦ ἀναγινώσκοντος κυκεῶν καὶ χάος. Δὲν εἶναι μυθιστόρημα, εἰς τὸ ὅποιον εἶναι ἐν μέρει ἀδιάρκρον, ἀνπαρεμβλλόμενον ἱστορικόν τι γεγονός δὲν σημειώνεται ἀκριβῶς ἐπὶ τῆς ἐποχῆς του. Εἰς τὰ Ἀλησμόνητα τῆς Βασιλείας Ὁθωνος πᾶσα φράσις, πᾶσα λέξις, πᾶσα χρονολογία ἔχει μεγίστην σημασίαν. Πρόκειται περὶ μιᾶς τριακονταετοῦς Βασιλείας ἐν Ἑλλάδι καὶ περὶ μεγάλων γεγονότων καὶ μεγάλων προσώπων, δρασάντων κατὰ τὸ διάστημα αὐτὸ ἐπὶ καλοῦ ἢ ἐπὶ κακοῦ. Πρόκειται νὰ παρουσιάσωμεν ταῦτα ὡς μάθημα εἰς τὴν νέαν γενεάν τῆς Ἑλλάδος, ἣτις ἀγνοεῖ καὶ τὸ ἄλφα αὐτῆς, καὶ νὰ γνωρίσωμεν εἰς τοὺς μεταγενεστέρους τῶν πολιτευτῶν τῆς Εὐρώπης εἰς ποῖον λάθος ὑπέπεσαν οἱ πρὸ αὐτῶν, ἀδικήσαντες τὴν Βασιλείαν ἐκείνην καὶ τὸ μικρὸν Ἑλληνικὸν κράτος, τὸ δημιούργημα τῶν χειρῶν των.

Ἡ νέα γενεὰ εἶναι ἡ τετάρτη ἀπὸ τοῦ Ἀγῶνος, καὶ ἀνθρωπίνως ἀδύνατον νὰ ἐνδιαφέρεται περὶ τοῦ τί ἔκαμαν ὁ Ὁθων καὶ ἡ Ἀμαλία ἐπὶ τῆς Βασιλείας των, καὶ οἱ πολιτικοὶ ἄνδρες τῆς Εὐρώπης ἠδίκησαν τὴν Βασιλείαν ἐκείνην καὶ τὸ Ἔθνος, μεταβάλλοντες πολιτικὴν εἰς πᾶσαν ἀ-

νανέωσιν τῆς Σελήνης· καὶ οὔτε δύνανται οἱ σήμερον νὰ ἀντιληφθῶσι ποίως βεβήρητος καὶ ὁποῖων συνεπειῶν ἦσαν ἀφορμὴ οἱ λόγοι ἐνός Wellington, ὅταν ἀπὸ τοῦ βήματος εἶπε τὸν σκληρὸν λόγον, ὅτι μετενόησε διὰ τὴν ἐλευθέρωσιν τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τοῦ τουρκικοῦ ζυγοῦ, καὶ ὅταν εἰς Σῶλσβερν, μέγας καὶ πολὺς, κρητῶν τὰς τύχας πολλῶν λαῶν ἐν τῇ πλάμῃ του, μὴ ὑπερχούσης ἐν Ἀγγλίᾳ εἰμὴ μιᾶς σκιᾶς πλέον Βασιλικῆς δράσεως, κατεδέχετο, ἐκπίπτων τῆς δικαιοκρίμενης καὶ ὑψηλῆς θέσεώς του, νὰ εἰρωνεύεται ἀπὸ τοῦ βήματος τὸ δυστυχημένον αὐτὸ Ἔθνος τὸ Ἑλληνικόν, τὸ ὁποῖον μετὰ τοὺς ὄνυχας του, ὡς μόνον προττασίαν, καὶ μετὰ ἓνα κερουφύλι, πολλὰκις δεμένο μετὰ ἓνα σπάγκο, ἀνέκρητε τὴν ἀνήκουσαν αὐτῷ γῆν σπιθικὴν πρὸς σπιθικὴν.

Ὅθεν πρέπει νὰ φροντίσωμεν νὰ θέσωμεν ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς νέας γενεᾶς τὰς πράξεις, τὰ αἰσθηματικὰ καὶ φρονήματα τῆς παρελθούσης Βασιλείας, νὰ κινήσωμεν τὸ ἐνδιαφέρον αὐτῆς, νὰ ἐκλύσωμεν τὴν προσοχὴν τῆς διὰ τῆς ἀληθοῦς καὶ πιστῆς διηγήσεως τῶν περὶ αὐτῶν.

Εἰς τὰ Ἀλησμόνητα λοιπὸν τῆς Βασιλείας Ὁθωνος τῆς «Ἀστραπῆς» θὰ ἀναγνώσῃ ἡ νέα γενεὰ, θὰ διδχθῆ, θὰ ἐλευσθῆ διὰ τῶν κριτικῶν περιγραφῶν τῆς, καὶ θὰ π.τ.σθ.τ.τ. κατὰ πρὸς κριτικὰ. Εἶνε φύλλον κηθημερινὸν ἀνεγνωρισμένον, τὸ ὁποῖον ὑποπίπτει ἄμεσον εἰς τὰς ὄψεις τῆς νεότητος, τὸ ὁποῖον ἀναγινώσκεται ἀπὸ ὅλην τὴν Ἑλλάδα ὑπόδουλον καὶ μὴ, ἀπὸ τοὺς πολιτικοὺς ἄνδρας τοῦ τόπου, καὶ ἀπὸ τὰς γυναῖκας ἀκόμη.

Τὰ Ἀλησμόνητα λοιπὸν ἐν τῇ Ἀστραπῇ, τὰ ὁποῖα ἀναγινώσκει ὅλος αὐτός ὁ κόσμος, συνίστανται εἰς τὴν περιγραφὴν τῆς ἐρωμένης τοῦ Κλεόργου; εἰς τὴν ὁμοιότητα τοῦ τέκνου αὐτῆς πρὸς αὐτόν; συνίστανται εἰς τὸν ὕμνον τοῦ συνταγματάρχου Μακρυγιάννη, τοῦ ἐπισημάνοντος διὰ τὴν ἐπιτυχῆ συνωμοσίαν ἐπὶ τοῦ 1843, αὐτοῦ τοῦ Μακρυγιάννη, τὸν ὁποῖον κατὰ σειρὰν ἐσυγχώρει ὁ ἀτυχῆς Ὁθων, ἐπιβουλεύθεντα καὶ τὴν ζωὴν του, τὸν ζῶντα ἀγρίως ἐν τῇ οἰκογενείᾳ του; Τὰ Ἀλησμόνητα λοιπὸν λησμονοῦν τὴν διοίκησιν, τὴν δράσιν τῶν Βασιλέων, τὰ ὑψηλὰ των φρονήματα, λησμονοῦν τὸ μαρτύριον, τὸ ὁποῖον ὑπέστησαν ἐκ τῶν Μεγάλων Δυνάμεων διὰ νὰ περαιοθῶσι τῶν δικαιομάτων τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ τῶν ὑποδούλων Ἑλληνικῶν χωρῶν, προσφερομένης αὐτοῖς ὡς ἀντάλλαγμα τῆς Ἑπτανήσου, ἀλλ' ἄνευ τῆς Κερκύρας;

Τὰ ἀλησμόνητα λησμονοῦν τὰς χρονολογίας, λησμονοῦν τὴν ἐποχὴν τῶν Ἀντιβασιλειῶν, λησμονοῦν τὰ ἔργα, τὰ συντελεσθέντα ἐπὶ τῆς Βασιλείας ἐκείνης, καὶ τῶν Ὑπουργῶν αὐτῆς ἐργασθέντων μετὰ αὐταπαρνήσεως, ἀφιλοκερδείας καὶ πατριωτισμοῦ, καὶ σημειώνουν ὡς σημαντικὰ τὰ ἀπῆμνα, καὶ ὡς πραγματικὰ τὰ μὴ ὑπάρξαντα!

Ἀναγκάζομαι νὰ σημειώσω αὐτολεξεῖ τι ἐγράφη εἰς τὸ φύλλον τῆς Ἀστραπῆς τὴν 4 Αὐγούστου 1902.

«Εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ὁ Βασιλεὺς εἰδείξεν, ὅτι πονοῦσε τὸν ἴδιον καὶ ἀφιερῶθη ὀλόκληρος εἰς τὴν πρόδόν του. Εἶχεν ὄμμα τὸ ἀτύχημα νὰ περιστοιχίζετο ἀπὸ ἀνθρώπους, τῶν ὁποῖων ὁ λαὸς οὐδὲ τὴν μορφήν ἠδυνήθη καὶ μετὰ παρέλευσιν δεκαετηρίδων νὰ συνειθίσθῃ. Οἱ Βυζαντινοὶ εἶνε ἡ αἰτία

τῆς πτώσεως τοῦ Ὁθωνος, οἱ Βυζαντινοὶ εἶνε οἱ αἰτίαι τῆς σημερινῆς κηκοδαιμονίας μας.

Ἐρωτῶ τὸν γράψαντα: ποῖοι ἦσαν αὐτοὶ οἱ τρομεροὶ ἄνθρωποι, οἵτινες περιστοιχίζον τὸν Ὁθων καὶ δεκαετηρίδας μάλιστα ἔμεναν μαζὺ του, καὶ ὁ λαὸς δὲν ἠδυνήθη οὔτε τὴν μορφήν των νὰ συνειθίσθῃ; Χρῆσται νὰ παραδώσῃ τὰ ὀνόματα αὐτῶν εἰς τὴν δημοσιότητα, διὰ νὰ γνωρίσῃ ὁ πολιτικὸς κόσμος τοὺς ἐχθροὺς τοῦ Ἔθνους.

Ἐρωτῶ τὸν γράψαντα πῶς κατωρθώθη νὰ εἶναι οἱ Βυζαντινοὶ αἰτίαι τῆς πτώσεως τοῦ Ὁθωνος καὶ τῆς κηκοδαιμονίας τοῦ τόπου κατὰ τὰ ἔτη 1860—61—62, ἐνῶ δὲν ὑπῆρχε πλέον οὐδὲ εἰς Βυζαντινὸν εἰς τὸν τόπον ἀπὸ τῆς Μεταβολῆς τοῦ πολιτεύματος εἰς τὸ 1843, καὶ οἱ ζυλοιογοὶ ἀκόμη καὶ ὑποδηματοποιοὶ καὶ ἀρτοποιοὶ ἀνεχώρησαν τὸ ἴδιον ἔτος;

Εἰς τὸ ἴδιον δὲ φύλλον τῆς Ἀστραπῆς τῆς 4 Αὐγούστου 1902 σημειώνεται καὶ τὸ ἐξῆς ἀνέκδοτον, τὸ ὁποῖον μεταφέρω, ὅπως ἐγράφη, καὶ τὸ ὁποῖον καὶ ὡς μῦθος ἀκόμη ὅπου εἶναι, ἦτο ἄτοπον νὰ ἀναγραφῆ ὅπως ἀνεγράφη. Ἴδου αὐτολεξεῖ τί λέγει:

«Ἡ Βασιλιστὰ Ἀμαλία περίλυπος ἡμέραν τινα ἐκίθητο πρὸς τὸν γαμβρὸν τῆς, ὅτε ἀνηγγέθη αὐτῇ ὅτι δύο γηνηριακοὶ ἀγωνιστὰὶ ἐζήτουν νὰ τῇ κηκοποδέλουν τὰς εὐχὰς ἑαυτῶν. Ἡ Βασιλιστὰ, ἀν καὶ κατέτρυχε τὴν ψυχὴν τῆς ὀδύνη, δὲν ἠθέλησε νὰ δυσχερεστήσῃ τοὺς γηνηρινοὺς πολέμιστας καὶ διέταξε νὰ τοὺς εἰσπαύσῃ. Οἱ γέροντες εὗρον πρὸς τὴν κλαίουσιν καὶ ἠθέλησαν νὰ ἀποσυρῶσιν, ἀλλ' ἡ Βασιλιστὰ τοὺς λέγει:

«Ὁχι ὄχι, ἐνῶ σπογγίζεις ἐν χονδρὸν δάκρυ — ἡ λύπη μου εἶναι λύπη τοῦ αἰσθάνεσθαι ὅλη ἡ Ἑλλάς.

«Εἶναι διὰ τὴν δικδοχὴν. Αἰσθάνομαι μέτε μου καὶ τι τὸ ὁποῖον μοῦ λέγει, ὅτι δὲν θὰ βρεθῶν νὰ πληρωθῶν αἱ προσδοκίαι ἑαυτῶν μας. Ὁ Διάδοχος θὰ γεννηθῆ ἀπὸ τὴν Ἀμαλίαν. Οἱ ἀφελεῖς δὲ ἀγωνιστὰὶ λητμονήσαντες καὶ ὀπίλους καὶ ὑψηλότητες ἀπὸ τὴν χαρὰν διὰ τὴν εἴδησιν, ἐπλησίασαν τὴν Ἀμαλίαν καὶ πείσαντες τὴν κοιλίαν αὐτῆς ἔλεγον—Βεβαίως δύο θὰ κάμῃς Βασιλόπουλα. Ἡ δὲ μεγαλόφρων γυνή, ἣτις μόνον νὰ τηρῆ ὑψηλὰ τὴν θέσιν τοῦ Ἔθνους ἐγνωρίζεν—ἔλεγε—ἔχετε δικαίον δύο θὰ κάμω».

Καὶ ἐν ὀκταετῆς παιδίον, ἀνεγίνωσκε ταῦτα, ἠθέληεν ἐνοήσῃ ὅτι εἶναι καθαρὸς μῦθος.

Μία οἰαδήποτε Πλακωτίστια δὲν ἠθέλην ἐπιτρέψῃ νὰ πείσουν τὴν κοιλίαν τῆς διὰ νὰ ἐκφέρουν τὴν γνώμην των περὶ τοῦ μέλλοντος νὰ γεννηθῆ.

Καὶ ἡ μεγαλόφρων γυνή, ἣτις ἔτρησε ὑψηλὰ τὴν θέσιν τοῦ Ἔθνους, ἀνεδείχθη τοιαύτη εἰς αὐτὴν τὴν ἔκτακτον ἀπάντησιν; ἔχετε δικαίον δύο θὰ κάμω. Καὶ εἰς τὸ φύλλον τῆς Ἀστραπῆς τὴν 5 Αὐγούστου 1902 ἐγράφησαν αὐτολεξεῖ τὰ ἐξῆς:

«Ὡς ἐγράφομεν καὶ χθὲς τὸ πολιτικὸν οἰκοδόμημα τοῦ Ὁθωνος κατέστρεψεν ἡ περὶ αὐτὸν σχηματισθεῖσα Αὐλικὴ κλίμα. Ὁ ξενικὸς πυρὴν κατώρθωσε νὰ σχηματίσῃ περὶ αὐτὸν ὄγκον Αὐλοκολάων. Οἱ λυτρωθέντες ὀπλαρχηγοὶ προσ-

ἀκτινοβολούν ἐστήριζε τὸ σῶμά της εἰς ἕνα ὠραῖον φούνικ, τοῦ ὁποῦ τὰ ἀκτινωτὰ φύλλα ἐσηματίζαν ὡς μίαν μεγάλην πρασίνην σιαῖδα ὑπὲρ τὴν κεφαλήν της. Ἦτο καὶ πάλιν ὑπὸ τὴν γοητείαν τῆς θερμῆς καὶ ἰσχυρᾶς δυνάμεως τοῦ λόγου τοῦ νέου ξένου. Ἐθώπευε καὶ πάλιν τὴν ἀκοήν της εὐχάριστα, μουσικά, ἡ ὠραία καὶ εὐχερῆς καὶ ἐτοιμία εἰς τὴν χρῆσιν καταλλήλων λέξεων καὶ γοητικῶς χρωματισμένων φράσεων ὁμιλίας του. Ἐθελγαν καὶ πάλιν τὴν αἴσθησιν τῆς ἀντίληψιν αἱ ὠραῖαι εἰκόνες καὶ αἱ περιγραφαὶ τῶν ἐπιχειρομένων ἔργων, τὰ ὁποῖα τότε ζωντανὰ καὶ πάλλοντα ἀπέδιδεν ὁ ὁμιλητής. Τὸ *Fuoco* εἶναι βιβλίον, εἶπε, ὅπου κἀκεῖ καὶ πυρπολεῖ καὶ κατὰστρέφει πρωτίστως τὴν ψυχὴν καὶ τὴν τιμὴν μιᾶς γυναικός, μιᾶς διόξης γυναικείας τῆς πατρίδος μας.

—Πρόκειται περὶ τῆς Δοῦζε, εἶπεν ἡ Μαρία μηχανικῶς, ὡς ὑπνωτισμένη.

—Δὲν θέλω νὰ εἶπω, δὲν θέλω νὰ ἐξεύρω περὶ ποίας πρόκειται, ἀπὴντησεν ὁ νέος ἐπὶ μάλλον καὶ μάλλον ἐξαπτόμενος. Εὐρίσκω μόνον, ὅτι ὅταν τὰ μυστικά τῆς ἀλκόδας μιᾶς οἰαζήποτε γυναικός, ἀποκαλύπτονται μετὰ τοσοῦτον κυνηγῆναι καὶ τοιαύτην θρασεῖν αὐταρέσκειαν ἀπὸ ἕνα ἄνδρα, τότε καθετίμιος ἄνθρωπος, σεβόμενος τὴν γυναικὴ ἐν γένει, σεβόμενος τὸ φύλον σας, κυρία, τὸ ὁποῖον κἀκεῖ τὴν χροὴν καὶ τὴν εὐτυχίαν τῆς ζωῆς, ἡμπορεῖ νὰ θεωρήσῃ τὴν ἰδίαν του τιμὴν προσβεβλημένην καὶ νὰ ἐγκλέσῃ τὸν ὑβριστὴν εἰς δικαστήριον τιμῆς.

Ἡ Ἄννα ἤσθάνετο τὴν παλλομένην ὀργὴν τοῦ νέου νὰ μεταδίδεται καὶ εἰς τὴν ἰδικήν της ψυχὴν, ἤσθάνετο τὰ θερμὰ καὶ τίμια λόγια του νὰ ἀναζωογονοῦν τὸ εἶνά της, νὰ τὴν κἀμνουν εὐτυχῆ, διότι ἦτο γυναικὴ καὶ ὑπῆρχαν ἀκόμη ἄνδρες, ἔτοιμοι ὡς οἱ ἵπποτα ἄλλων ἐποχῶν νὰ χύσουν τὸ αἷμά των διὰ τὴν τιμὴν τῆς γυναικός.

Δὲν εἰξεύρω, ἂν πολλοὶ ἄνδρες σκέπτονται ὡς σεις, εἶπεν ἡ Ἄννα, ἀλλὰ βεβαίως καὶ σκέπτεσθε ὠραία καὶ λέγετε τὰς σκέψεις σας θαυμασία. Καὶ ἐνῶ ἐκεῖνος ὑπεκλίνετο διὰ τὴν φιλοφρόνησιν, ἡ Ἄννα μετὰ λύπην της ἀπεσπάρθη ἀπὸ τὸ δένδρον. Ἐξακολουθήσατε τὴν ἀνάγνωσίν σας, εἶπε. Δὲν θέλω νὰ σας ἐμποδίσω περισσότερον. Διότι μετὰ ὅσα καὶ ἂν λέγετε ὁ *d'Anuntzio* εἶναι γόης καὶ βεβαίως σας θέλγει, ὅπως ὅλους...

Ὁ νέος ἐμειδίασε. Ὡ! ὅσον γι' αὐτό, δὲν τὸ ἀρνοῦμαι, εἶπε. Ἄν καὶ τίποτε δὲν μοῦ εἶναι θελκτικώτερον αὐτὴν τὴν στιγμὴν ἀπὸ τὴν συντροφιά σας...

Ἡ Ἄννα ὠχρίασε καὶ ἔπειτα ἔγινε κατακόκκινη χωρὶς νὰ ἀπαντήσῃ ἔστρεψε πρὸς τὸν πρῶτον δρομίσκον τῆς σέρας. ὁ ὁποῖος ἔφερον εἰς τὴν τραπεζαρίαν, καὶ βιαστικῶς μετὰ βήματα πυκνὰ καὶ ἐλαφρὰ ἔφθασεν εἰς τὴν θύραν, τὴν ὁποίαν ἐκλείσεν ὀπίσω της.

Εἰς τὴν τραπεζαρίαν τὴν στιγμὴν αὐτὴν γύρω εἰς τὸ ἀνοστολισμένον στρογγυλὸν τραπέζι ἐκάθησαν αἱ τέσσαρες νοσοκόμοι τῆς ὑπηρεσίας τῆς ἡμέρας, αἱ δύο μισθωταὶ καὶ αἱ δύο θυγατέρες Δέλβου, αἱ ὁποῖαι ἐκκινῶντα τακτικὰ ὑπηρεσίαν, ἡ κατὰ τὴν ἐβδομάδα αὐτὴν ἐκτελοῦσα καθήκοντα οἰκονόμου Ἐμμα Μεριδὼφ καὶ ἡ κ. Λάιν εἰς τὴν πρῶτην

θέσιν. Γάλλοι μετὰ κερπὲ, ὀπωρικά, κρέμνα, αὐτὰ βρασμένα καὶ φέτες χοιρομεριῶ ἀπετέλουν τὸ πρωῖνον πρῶγευμα, κατὰ τὴν Ἀμερικανικὴν συνήθειαν, εἰς τὴν ὁποίαν ὅμως ἐφαίνοντο πολλὰ συνειθισμένα πλέον καὶ αἱ Ἑλληνίδες. Ὅλοι ὑπεδέχθησαν τὴν Ἄνναν μετὰ ἐνδείξεις ἀγάπης καὶ ἡ κ. Λάιν ἐσηκώθη νὰ τῆς δώσῃ τὴν θέσιν της εἰς τὸ τραπέζι. Ἡ Ἄννα ὅμως ἠρνήθη. Ἡσθάνετο μίαν ἀνεξήγητον στενοχωρίαν ἐνώπιον τῆς φίλης της, ἀπὸ τὴν ὁποίαν διὰ πρῶτην φοράν ἐκρυσσε τί συνέβαινε εἰς τὴν ψυχὴν της· καὶ ἐξ ἄλλου ἤθελε νὰ μείνῃ μόνη διὰ νὰ ἐξετάσῃ τὸν ἑαυτὸν της, νὰ ἰδῇ μέσθ εἰς τὴν καρδίαν της καὶ νὰ ἐννοήσῃ ἐπὶ τέλους τί συνέβαινε. Οὔτε τὸν πρωῖνον συνήθη της γύρον δὲν ἔκαμνεν εἰς τὰς αἰθούσας τῶν ἀσθενῶν, ἀλλὰ κατ' εὐθείαν ἀνήλθεν ἐπάνω καὶ διηυθύνθη εἰς τὸ δωμάτιόν της. Ὄρισμένως τὸ σπῆτι τῆς ἐφαίνετο ἀλλοτρίο, ὡς ξένο, καὶ ἐνῶ μέσθ ἡ καρδίαν της ἦτο ὡς νὰ ἔπλεεν εἰς ὠκεανὸν χαρῆς καὶ εὐτυχίας, ἐξ ἄλλου ἠσθάνετο τὴν ἀνάγκην νὰ κλεισθῆ, νὰ φωνάξῃ, νὰ ζητήσῃ ἀπὸ κἀποιον βοήθειαν.

Κατὰ προτίμησιν ὡς κἀτι νὰ τὴν ἐσπρωχθεῖ πρὸς τὰ ἐκεῖ, ἐξῆλθεν εἰς τὸν μέγαν ἐξώστην, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἐφαίνετο ὅλο τὸ θερμοκήπιον μετὰ τὰ μεγάλα, τὰ πελώρια, τὰ χρυσοπλεκτὰ κλουβιά του ἀνοικτὰ εἰς τὸν ζωογόνον τῆς πρώτης ἀέρας. Ἐκάθησεν ἐκεῖ προσηλωμένη εἰς τὰ δύο κλουβιά τῶν πρὸς τὴν διεύθυνσιν της δύο πλευρῶν τῆς σέρας καὶ παρηκολούθει μετ' ἰδικίτερον ἐνδιαφέρον τὰ ἐρωτικά χάρη καὶ τὰ τρυφερὰ καὶ ἀκούραστα πηδήματα καὶ τὰ ὠραία κελადήματα ὅλου ἐκείνου τοῦ μικροκόσμου τῶν πολυχρῶμων πουλιῶν.

Ἡ προσήλωσις ἐκεῖνη κατ' ἀρχὰς τὴν ἀπήλλαξεν ἀπὸ κάθε ἰδικιτέρου σκέψιν καὶ ἠσθάνθη διὰ τοῦτο ἀληθῆ ἀνεκούφισιν. Ὄρισμένως δὲν ἤθελε νὰ σκέπτεται τίποτε, δὲν ἤθελε νὰ ἰδῇ κἀτι τῆς συνέβαινε, ἴσως διότι ἐραβεῖτο τὰς σκέψεις της, ἴσως διότι, ὅ,τι τῆς συνέβαινε, θὰ ἔκρινε καὶ ἡ ἰδίαν πολὺ αὐστηρὰ καὶ διὰ τὴν ἡμέραν αὐτὴν δὲν ἤθελε νὰ τὴν ἐπηρεάσῃ καμμία κρίσις καὶ κινεῖς κριτής, οὔτε αὐτὸς ὁ ἑαυτὸς της ἀκόμη.

Ἀἴφνης τὴν ἰδικιτέραν της προσοχὴν εἰλκυσε ἕνα ζεῦγος χρυσοπράσινα πουλάκια, τὰ ὁποῖα εἶχαν ἔβγει ἀπὸ τὸ κλουβί των καὶ ἐπάνω εἰς τὸ κλαδί ἐνὸς δένδρου ἐφαίνοντο ἀσχολούμενα εἰς κἀτι. Οὔτε πηδήματα τρελλά, οὔτε τραγοῦδις, οὔτε κἀν χάρη, δὲν τὰ ἀπησχόλουν τὰ ὠραία ἐκείνα καὶ χαριτωμένα πουλάκια, τὰ ὁποῖα ἐφαίνοντο γεννημένα μόνον διὰ τὴν χροὴν καὶ τὴν ἰδικὴν των καὶ τὴν τῶν ἄλλων. Προσέξασα περισσότερον ἡ Ἄννα διέκρινεν ὅτι ἡ πολυμέριμος στάσις των καὶ αἱ σοβαρὰ κινήσεις των περιεστρέφοντο εἰς μίαν μικροσκοπικὴν φωλεάν, περὶ τὴν ὁποίαν ἐτριγύριζαν σοβαρὰ, ἀνήσυχα, μετὰ μίαν ἐκφρασιν ἀνησυχίας, ἡ ὁποία, ἀφοῦ κατ' ἀρχὰς τὴν διεσκέδαζεν, ἔπειτα τὴν ἔκαμε νὰ ἀρχίσῃ νὰ σκέπτεται καὶ νὰ μονολογῇ, ὡς νὰ εὐρίσκε τέλος μίαν ἐξήγησιν καὶ μίαν λύσιν εἰς τὸ κίνημα τῆς ψυχικῆς της καταστάσεως.

Ὅπου δὲν ὑπάρχουν τοιαῦτα συγγινήσεις, ἐταπείνη, καὶ εἶπε δυνατὰ, κατ' ἀνάγκην, κατὰ φυσικὸν βεβαίως νόμον δημιουργοῦνται ἄλλαι. Καὶ ἀμέσως τὸ πνεῦμά της ἐπέταξεν

εἰς τὸν μικρὸν της Κοκό, τὸ ἀσθενικὸ καὶ ξένον ὄρφανὸν παιδάκι, τὸ ὁποῖον εἶχε νιοθετήσῃ ἡ καρδιά της, ἡ ἔχουσα ἀνάγκην μεγάλων καὶ ζωηρῶν αἰσθημάτων, εἰς μίαν στιγμὴν τῆς ζωῆς της, εἰς ἣν εὐρίσκετο εἰς τὸ αὐτὸ περίπου σημείον, εἰς τὸ ὁποῖον εὐρίσκετο καὶ τώρα. Καὶ ἡ ἀγάπη ἐκεῖνη εἶχε σώσει καὶ τοὺς δύο των. Ἐκεῖνο ἀπὸ τὴν νοσταλγίαν καὶ τὴν ὄρφανείαν τῶν μητρικῶν φιλημάτων καὶ φροντίδων, αὐτὴν ἀπὸ ἕνα ἔρωτα ἐπικίνδυνον, εἰς τὸν ὁποῖον ἐπαίξε καὶ διεκινδύνευε καὶ τὴν ἰδικὴν της εὐτυχίαν καὶ τὴν εὐτυχίαν τῶν ἄλλων. Ὅταν ἐζήτησε καὶ τὸ παιδί ἐκεῖνο, ὡς ἀπαρκίτητον σύντροπον εἰς τὴν νέαν μου ζωὴν, τὴν ζωὴν τοῦ γάμου, εἶπε καὶ πάλιν, βεβαίως ἠσθάνετο ὅτι ἡ ἀγάπη τοῦ Νίκου δὲν ἤρκει διὰ τὴν εὐτυχίαν μου.

Ὄρισμένως δὲν ἠγάπησά ποτε μετὰ ἔρωτα τὸν ἄνδρα μου, καὶ εἶχα, ἴσως, ἄδικον νὰ νομίσω ὅτι ἡ μεγάλη, ἡ ἀδελφική, ἡ φιλικὴ συμπάθεια, ἡ ὁποία μετὰ ἔφερε πρὸς αὐτὸν θὰ ἤρκει διὰ τὴν εὐτυχίαν μου. Καὶ τὸ πνεῦμά της ἐπέταξεν ἀμέσως εἰς ἕνα μυητιστόρημα μιᾶς μεγάλης Ἀγγλίδος συγγραφέως, τὸ ὁποῖον τότε τὴν εἶχε κἀκεῖ νὰ σκεπθῇ. Τὸ συμπέρασμα ἀπὸ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ βιβλίου ἐκείνου ἦτο, ὅτι μίαν γυναῖκα τιμωτάτη, ἐν δὲν ἀγαπήσῃ ἀληθινὰ, τρελλά, ἀρετὰ, εἶπε πρὸς τὸν γάμου της, εἶπε τὸν ἄνδρα, τὸν ὁποῖον ὑπανδρεύεται, βεβαίως θὰ ἀγαπήσῃ ἀργότερα, ὅταν εὐρεθῇ πρὸς τὸν ἄνδρα, εἰς τὸν ὁποῖον θὰ τὴν φέρῃ ἡ ἐκλογή καὶ ἡ ἐπιλογή τῆς φύσεως καὶ τῶν πνευματικῶν καὶ ψυχικῶν της διχθέσεων. Ἡ ἡρώς τῆς Ἀγγλίδος συγγραφέως ἦτο γυνὴ ὑπέροχος, ὑπανδρεύθη ἄνδρα, τὸν ὁποῖον εἶχε πιστεύσει ὅτι εἶχε ἀγαπήσει καὶ ὁ ὁποῖος ἀπὸ τὴν ἄλλην ἡμέραν τοῦ γάμου της διέψευσε κάθε ἐλπίδα της, κατέστρεψε κάθε ὄνειρόν της εὐτυχίας, κατεκρήμνισε καὶ κατασυνέτριψεν εἰς μυρία τεμάχια τὸ εἶδωλον τῆς ἀγάπης της. Ἐξῆσεν ἔτη πολλὰ χωρὶς ἔρωτα καὶ χωρὶς καμμίαν ἄλλην μεγάλην ἀγάπην διότι δὲν εἶχε ἀποκτήσει παιδί μετὰ τὴν σκιάν μιᾶς ἀναμνήσεως εἰς τὴν ὁποία ἤρεσκετο νὰ διδῆτο ὄνομα τοῦ ἔρωτος τῆς ζωῆς της.

Εἰς τὸ σημείον ἀκριβῶς αὐτὸ ἡ Ἄννα ἔχανε τὴν συνέχειαν τῆς συγγραφέως καὶ δι' αὐτὸ ἔστρεψεν εἰς τὴν βιβλιοθήκην της, ἐζήτησε μετὰ πυρετώδεις κινήσεις τὸ βιβλίον, ἐπανήλθεν εἰς τὴν θέσιν της, πάντοτε εἰς τὸν ἐξώστην, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἐφαίνετο ἡ σέρα καὶ ἤρχισε νὰ τὸ φυλλομετρῇ.

ΜΗΤΕΡΕΣ ΚΑΙ ΠΑΙΔΙΑ

Γ'

Διὰ μίαν μητέρα εἶναι εὐνόητον πῶς λείπει συχνὰ ὁ καιρὸς καὶ πῶς δὲν δύναται πάντοτε στερεοτύπως καὶ μεθοδικῶς νὰ ὀρίσῃ ὅτι θὰ κἀκεῖ τοῦτο σήμερον ἢ αὔριον ἢ τὸν μῆνα τοῦτον ἢ τὸν ἄλλον.

Ὅταν ἐγὼ ἤρχισα τὴν μελέτην μου αὐτὴν, ἐνόμιζα ὅτι θὰ κατάρθωνα νὰ τὴν συνεχίσω τακτικὰ καθ' ἐβδομάδα, χωρὶς ἀνακοπὴν. Ἡ ἐλπίς μου διεψεύσθη ἀπλούστατα διότι

ἠσθάνετο τὰ δύο μικρά μου τὸ ἐν τριῶν χρόνων καὶ τὸ ἄλλο τεσσάρων ἀπὸ ἰλαρῶν.

Ἄλλ' ἐν ἐβράδυνά νὰ γράψω τὰς ἡμέρας αὐτάς, ἠντλησα ὅμως νέαν κινήσασιν διὰ τὸ θέμα μου καὶ βεβαίως ὁ ἀπολεσθεὶς καιρὸς σημειώνει ἐν μεγάλῳ κέρδῳ.

Ποία μητέρα δὲν ἔχει περᾶσει στιγμὰς ἀληθινῆς ἀγωνίας ἐπάνω ἀπὸ τὸ προσκείμενον τοῦ ἀρρώστου μικροῦ της καὶ ποία εἶναι ἐκεῖνη, ἡ ὁποία δὲν ὑπέφερον ὅχι διὰ τὸν κίνδυνον τὸν ἐκ τῆς ἀσθενείας ὅσον διὰ τὴν δυσκολίαν, ἣν ἀντιτάσσουν μερικὰ μικρὰ εἰς κάθε θεραπείαν. Φάρμακα δὲν θέλουν, εἰς τὸ κρεβάτι δὲν θέλουν νὰ μείνουν, τροφήν δὲν θέλουν τὴν διατασσομένην ὑπὸ τοῦ ἰατροῦ καὶ ἡσυχίαν δὲν εὐρίσκουν οὔτε στιγμὴν Ἄνυπόμονα, νευρικῆ, ἰδιότροπα, δεινώνουν τὴν θέσιν των καὶ πολὺ συχνὰ παιδικὸι θάνατοι σημειώνονται ἀπὸ τὴν ἀδυναμίαν τῆς μητρὸς εἰς τὸ νὰ ὑποτάξῃ εἰς μίαν οἰκονομικὴν θεραπείαν τὰς ἀνυποτάκτους αὐτάς φύσεις.

Εἰς τὴν δύσκολον αὐτὴν θέσιν εὐρέθη καὶ ἐγὼ τελευταίως μετὰ τὸ νεώτερον ἀπὸ τὰ μικρά μου, τὸ ὁποῖον ἠσθάνετο διὰ πρῶτην φοράν καὶ τὸ ὁποῖον δὲν ἠννοεῖ νὰ ὑποβληθῇ εἰς καμμίαν θεραπείαν.

Δὲν ἀνῆκα εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν μητέρων τῶν κακῶν, ὅπως τὰς ὀνόμασα εἰς τὴν τελευταίαν μου μελέτην, οὔτε ἡ ἀγάπη καὶ ὁ ἐγαῖμος μετὰ τυφλώνουν τότε, ὅτε νὰ νομίζω, ὅτι ἐν παιδί ἀρρώστο, πρέπει νὰ μείνῃ εἰς τὸ κρεβάτι του, ἀπαράλλακτα ὅπως ἐγὼ, ὅταν μοῦ συμβαίη νὰ ἀσθενήσω.

Παρακολούθῃ τὴν φύσιν τοῦ παιδιοῦ καὶ ἀπὸ αὐτὴν ἀντλῶ τὰ μετὰ πῶς νὰ τὸ μεταχειρισθῶ ἐκάστοτε. Λοιπὸν τὸ μικρὸν μου εἶναι ζωηρότατον καὶ ἐπειδὴ, ἀπύρετον σχεδὸν ἔχουσα—ὡς λέγουσιν—τὸ ἐξάνθημα, ἐννοοῦσε νὰ τρέχῃ εἰς τὸ δωμάτιον καὶ νὰ παίξῃ. Ἐσκέφθη νὰ ἐπινοήσω παιχνίδια, τὰ ὁποῖα μόνον εἰς τὸ κρεβάτι ἠμποροῦσε νὰ παίξῃ. Καὶ εὐθὺς ἐκρέμασα ἀπὸ τὸ μέσον τῆς στεφάνης τοῦ λίκνου του μίαν κούνιαν καὶ ἐκεῖ ἐτοποθέτησα μίαν μικρὰν κούκλαν ἡ ὁποία δὲν ἐκινεῖτο μόνον, ἀλλὰ καὶ τοῦμπες ἔκαμνε καὶ ἀπεκοιμᾶτο ἐπὶ τέλους.

Τὸ παιδί ἠκολούθησε τὸ παράδειγμα τῆς κούκλας καὶ ἀπεφάσισε νὰ τὴν μιμηθῇ καὶ εἰς τὸν ὕπνον. Καὶ ἐπειδὴ καζὴ ἐναναρίζαμεν τὴν κούκλαν, παιδί καὶ κούκλα ἔπερναν δύο ὕπνους τὴν ἡμέραν, διότι ἔτσι ἔπειτα ἐκνονίσκαμεν τὸ πρόγραμμα. Ἐπειτα ἡ κούκλα ἀρρώστησε, κατὰ τὴν ἐμπνευσιν αὐτὴν τοῦ ἀσθενοῦς παιδιοῦ καὶ τότε ἐμοιράζοντο καζὴ τὰ φάρμακα. Τὸ παιδί μόνον του εἶπε: Ἡ κούκλα θὰ πέρῃ γιὰ τὸν εἰς τὰ ψέματα καὶ ἐγὼ εἰς τ' ἀλήθειαν.

Ἄλλὰ τὸ παιδί ζωηρὸν δὲν ἤρκειτο εἰς τὸ παιχνίδι αὐτὸ καὶ μετὰ δύο ἀπότομα πετάγματα τῆς κούκλας ἐνόησα ὅτι τὴν εἶχε βρῆναι. Λοιπὸν ἐπρότεινα νὰ μεταβάλωμεν τὸ κρεβάτι εἰς μπιλιάρδο. Ἐνα χαρτόνι ἀπὸ μεγάλο κουτὶ ἐτέθη ἀμέσως εἰς ἐνέργειαν, τοποθετηθὲν εἰς τὸ κρεβάτάκι τοῦ μικροῦ, γύρω εἰς διάφορα σημεία ἀνοίχθησαν τρύπες καὶ ἐκρεμάσθησαν τσέπες, ἕνα τόπι μικρὸν ἠγοράσθη ἀμέσως μίαν ῥίγαν μετετοπίσθη ἀπὸ τὸ πατρικὸν γραφεῖον καὶ οἱ καραμπόλες μεταξύ μας ἤρχισαν. Ἐγὼ ἔχανα φυσικὰ πάντοτε

καὶ τὸ μικρὸ ἐκέρδιζε. Ἐταν ἐξεχνοῦσα νὰ χάσω μου τὸ ἐνθύμιζεν. Ἡ μαμάδες, ξέρετε, δὲν κερδίζουν» μου ἔλεγε Κὶ ἐδιόρθωσα τὸ λάθος μου. Μὲ τὸ μπιλιάρδο ἐκανονίσθη καὶ τὸ ζήτημα τῆς τροφῆς. Τὰ παιδάκια ὅπου πίνουν γάλα ἔχουν δύναμιν καὶ παίζουν μπιλιάρδο. Καὶ τὸ γάλα ἐζητεῖτο πλέον καὶ ὅταν συνέβαινε νὰ προσποιηθῶ ὅτι τὸ ἐξέχασα. Ἐπειτα ἤρχετο ἡ σειρά τῆς ζωγραφικῆς. Μὲ μολύβια κόκκινα καὶ μαύρα ἐγίνοντο λουλουδάκια περίεργα καὶ παιδάκια μὲ κόκκινα φορέματα, ἐπάνω εἰς τὰ ὅποια ἐπλέκαμεν ὠραία παραμύθια. Τὸ παιδί τὰ ἤκουε μὲ προσοχὴν καὶ ἐπειδὴ τὰ παιδάκια τῶν παραμυθιῶν ἄρρωστοῦσαν καὶ αὐτά, ἐγὼ ἐγινόμην ἰατρός εἰς τὸ παιδί τὸ ἄρρωστον τοῦ παραμυθιοῦ καὶ ἐδέχετο τὸ θερμόμετρον καὶ τὸ κατάπλασμα, ὅταν ἦτο ἀνάγκη καὶ ὑπεβιάζετο μὲ τὰ παραμύθια καὶ μὲ τὰ ψεύματα εἰς τὴν θεραπείαν, εἰς τὴν ἵστίαν δὲν ἠνόησε κατ' οὐδὲν ὅρον νὰ ὑποβληθῆ εἰς τὰ ἀλήθεια.

Καθ' ἡμέραν εἰς ἓνα σχεδὸν μῆνα ἐπαναλαμβάνομεν τὸ ἴδιον πρόγραμμα, πλουτίζουσαι ἐκαστοτε αὐτὸ μὲ νέα παιγνίδια, τὰ ὅποια διεσκεδάσαν τὸ μικρόν.

Καὶ ἰδοὺ πῶς πικρίζουτε καὶ ἐγὼ εἰς τὰ ψεύματα τὸν ἰατρὸν δὲν ἔλαβον κερδόν, νὰ γράψω ἐνωρίτερον ἀπὸ σήμερον, ὅπου δὲν ὑπάρχει πλέον ἀνάγκη ἀληθινοῦ ἰατροῦ διὰ τὴν θεραπείαν τοῦ μικροῦ μου.

Μητέρα

ΓΝΩΜΑΙ ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΕΓΓΑΜΟΥΣ

Ποτὲ μὴν ὀργίζεσθε ταῦτοχρόνως καὶ οἱ δύο, ποτὲ μὴ περιπαίζετε ὁ εἰς τὸν ἄλλον διὰ σφάλμα παρελθόν. Ποτὲ μὴν ἐπιτρέπετε περὶ ἀληθινὰ τινὰ νὰ ἐπαναληφθῆ. Ποτὲ μὴν ὁμιλεῖτε ὁ εἰς ἐναντίον τοῦ ἄλλου εἴτε κατὰ μόνους, εἴτε ἐν συναναστροφῇ.

Παρακκελεῖτε τὸν κόσμον ὅλον μᾶλλον ἢ ὁ εἰς τὸν ἄλλον, Ποτὲ μὴν ἀφίνετε τὸν ἥλιον νὰ δύσῃ ἐπὶ τοῦ θυμοῦ ἢ τῆς δυσχερεσκείας σας. Ποτὲ μὴν ὁμιλεῖτε πρὸς ἀλλήλους μεγαλοφώνως, εἰμὴ ἐν περιπτώσει πυρκαϊῆς ἐν τῇ οἰκίᾳ. Ἄς προσπαθῆ ἕκαστος νὰ ὑποτάσσῃται συχνότερον εἰς τὰς θελήσεις τοῦ ἄλλου. Μὴ ἀναστενάζετε ποτὲ δι' ὅτι ἠδύνατο νὰ ὑπάρξῃ, ἀλλὰ εὐχαριστεῖσθε μὲ ὅτι ὑπάρχει. Ποτὲ μὴ ζητεῖτε νὰ εὗρητε σφάλμα, ἐκτὸς ἐὰν εἴνε βέβαιον ὅτι πράγματι τοιοῦτόν τι συνέβη, καὶ ὁμιλεῖτε πάντοτε φιλοφρόνως. Ποτὲ μὴν ἀφίνετε, νὰ πρέλθῃ σφάλμα τι τὸ ὅποσον ἐπράξατε, χωρὶς νὰ τὸ ὁμολογήσητε εἰλικρινῶς καὶ χωρὶς νὰ ζητήσητε συγνώμην διὰ τοῦτο.

Διατί:

Διατί πολλὰ σύζυγοι ἀντὶ νὰ ἐκπράξωσιν καθαρῶς τὴν ἐπιθυμίαν καὶ τὴν σκέψιν των πρὸς τοὺς συζύγους αὐτῶν παραπονῶνται, καὶ λαμβάνουν ὕψος μάρτυρος; Διατί πολλοὶ σύζυγοι ἐργάζονται μὲν μετὰ μόχθου διὰ τὰς γυναῖκας καὶ τὰς οἰκογενεῖας των, δὲν σκέπτονται ὅμως ποτὲ νὰ εὐχαριστήσων ἰδιαιτέρως τὰς συζύγους των, παραδείγματος χάριν μὲ μίαν πρόσκλησιν διὰ τὸ θέατρον, μὲ γεῦμα τι ἐν τῷ ξενοδοχείῳ, μὲ ὀλίγα γλυκὰ ἢ ἄνθη, χωρὶς ἐκεῖνα νὰ

ζητήσωσιν αὐτά; Διατί πολλὰ πενθεραὶ ἀπαιτοῦν νὰ τὰς περιποιῶνται καὶ ἀρνοῦνται νὰ πράξωσιν τι πρὸς εὐχαρίστησιν τῶν τέκνων των, ἐκτὸς ἐκεῖνου τὸ ὅποσον τὰς εὐχαριστεῖ προσωπικῶς; Διατί πολλὰ τέκνα μνησικακοῦν ἐναντίον τῶν γονέων των καὶ ἀνυπομονοῦν νὰ ἐνηλικιωθῶσιν, ὅπως ἀπομακρυνθῶσιν ἐξ αὐτῶν καὶ τοιοῦτοτρόπως διαφύγωσι τὰς ἐνοχλητικὰς παρατηρήσεις των; Διατί πολλοὶ πλούσιοι περιφρονοῦν τοὺς πτωχοὺς συγγενεῖς των μὴ δεχόμενοι οὐδὲν δῶρον ἐξ αὐτῶν, διὰ νὰ μὴ εἴνε κατόπιν ὑποχρεωμένοι πρὸς αὐτούς; Διατί πολλοὶ πτωχοὶ θεωροῦν τοὺς πλουσίους συγγενεῖς των ὑπερηφάνους καὶ φιλοκέρους καὶ μὴ ἔχοντας οὐδὲν καλὸν προτέθημα; Διατί πολλοὶ κύριοι προσβάλλουν τοὺς ὑπηρέτας καὶ τοὺς νομίζου ἀναξίους τῆς εὐνοίας των; Διατί πολλοὶ ἄνδρες περιπαίζου τὰς γυναῖκας ὡς ἀέργους καὶ ἀνικάνους καὶ ἐν τούτοις περιφρονοῦν καὶ ἐμπρίζου ἐκεῖνας, αἰτινες ἐργάζονται; Διατί πολλοὶ εἴνε εὐγενέστεροι καὶ φιλοφρονέστεροι πρὸς τοὺς ξένους ἢ πρὸς ἐκεῖνους οὗς πραγματικῶς ἀγαποῦν;

Γνώμαι (ἐκ τοῦ la Rochefoucauld)

Αἱ ἀρεταὶ χάνονται ἐν τῷ συμφέροντι ὡς τὰ κύματα ἐν μέσῃ θαλάσῃ.

Ἡ οἴησις εἴνε ἡ αὐτὴ δι' ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, καὶ ἐὰν ὑπάρχῃ δ.αφορὰ τις, εἴνε εἰς τὸ ὅτι ἡ μετριοφροσύνη τὴν καλύπτει καλλίτερον.— Ὁ καλλίτερος τρόπος τοῦ ἀπατᾶσθαι εἴνε τὸ νὰ νομίζῃ τις τὸν ἑαυτὸν τοῦ εὐφρέστερον τῶν ἄλλων.— Ἡ ὑπερβολικὴ προθυμία τοῦ ἐξοφλεῖν ὑποχρεώσιν τινὰ, εἴνε εἶδος ἀγνωμοσύνης.— Ἢ ἐκερδίσαμεν περιττότερον, ἐὰν ἐφαινόμεθα ὡς εἴμεθα πραγματικῶς, παρὰ νὰ προσπαθῶμεν νὰ φαινώμεθα διαφορετικοὶ ἀπὸ ὅτι εἴμεθα.— Ὅταν αἱ κακίαι μᾶς ἐγκαταλείπου, κολακευόμεθα ὅτι ἡμεῖς ἐγκαταλείπομεν αὐτάς.— Πολλάκις λησμονοῦμεν τὰ ἐλαττώματά μας, ὅταν ταῦτα εἴνε γνωστὰ μόνον ἀπὸ ἡμᾶς.— Ἐνίοτε ὁμολογοῦμεν μικρὰ τινὰ σφάλματα, διὰ νὰ πιστεῦσώμεν ὅτι δὲν ἔχομεν μεγάλα τοιαῦτα.— Ἐκαστος ἐπαινεῖ τὴν καρδίαν του καὶ οὐδεὶς τολμᾷ νὰ ἐπιπέσει τὸ πνεῦμά του.— Οἱ ἀδύνατοι χαρακτηῖρες δὲν δύκνυται νὰ εἴνε εἰλικρινεῖς.

(Ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ)

Μαίον Ν. Αναϊρούδη

ΣΥΝΤΑΓΑΙ

Γ λ ὁ κ ε σ μ α φ ρ ᾶ ο υ λ α ς. Κάνετε μίαν κρέμαν συνήθη καὶ πρὶν νὰ σερβίρετε καθαρίζετε καὶ πλύνετε εἰς γλυκὸν κρασί φράουλες. Τὰς ρίπτετε μέσα εἰς τὴν κρέμαν σας, τὰς ἀνακατόνετε ἰδιαιτέρως ἔχετε ἀνοιξὴ ἓνα φύλλον παχὺ μὲ ζύμην ἀπὸ φαρίαν εὐρωπαϊκὴν καὶ ἀπὸ 2—3 αὐγά. Τὸ φύλλον σας αὐτὸ χωρίζετε εἰς δύο στρογγυρὰ ἴσα μέρη, θέτετε εἰς βουτηρωμένην λαμαρίαν καὶ ψήνετε εἰς τὸν φούρνον. Ὅταν εἴναι ἔτοιμα θέτετε τὸ ἐν φύλλον σας εἰς ἀπλάδα ἢ φόρμαν ἴσιαν, θέτετε μέσα τὴν κρέμαν μὲ τῆς φράουλες, ἔπειτα σκεπάζετε μὲ τὸ ἄλλον φύλλον καὶ κόπτετε προσεκτικὰ εἰς τετράγωνα. Εἶναι ὠραῖον καὶ ἀρωματικόν.